

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-1697 / 197

24/4/2009

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 10/4/2009 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanması Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe

T.C.M.M. 725K-11107			
Tali Komisyon		Başındılık, İmar, Ulaştırma ve Turizm	
Genel Komisyon		Dışişleri	
Tarih:		11 Mayıs 2009 1/697	
Ad.Y.	Müdür	D.B.	Şek.
G. 101	Kanun	es.	Ar
BAŞKAN		+	

GEREKÇE

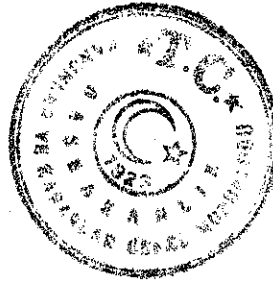
3 Şubat 2009 tarihinde Riyad'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Alanında İşbirliği Anlaşması" ile iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi, denizcilik alanındaki işbirliği ile ticari ilişkileri kuvvetlendirmek için eşitlik, mütekabiliyet, karşılıklı yarar ve yardım ilkeleri uyarınca, uluslararası denizciliğin gelişmesine katkıda bulunulması amaçlanmaktadır.

İmzalanan bahse konu Denizcilik Anlaşması ile;

- Deniz ticaretinin geliştirilmesi,
- Gemi ve gemi adamı belgelerinin karşılıklı olarak tanınması,
- Deniz çevresinin korunması,
- Denizcilikle ilgili uluslararası platformlarda birliktelik,
- Ekonomik ve ticari faaliyetlere ivme kazandırılması,
- Gemi inşa, bakım-onarım ve diğer alanlarda işbirliği sağlanması,
- Liman hizmetleri ve kolaylıklarından karşılıklı olarak yararlanılması,
- Deniz taşımacılığını engelleyici tedbirlerden kaçınılması

öngörülmektedir.

Söz konusu Anlaşmanın ayrıca, iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesine ve özellikle denizcilik alanındaki işbirliğinin artırılmasına imkân ve katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

T/ 1442

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI
HÜKÜMETİ ARASINDA DENİZ ULAŞTIRMASI ALANINDA İŞBİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

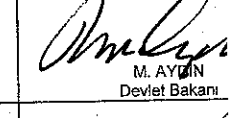
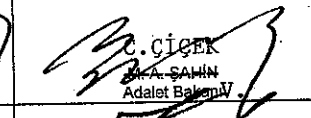
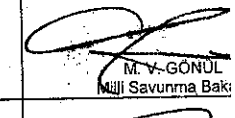
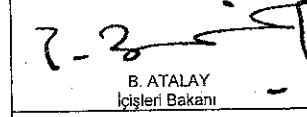
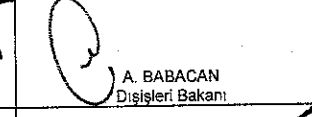
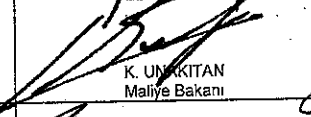
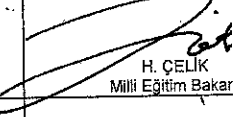
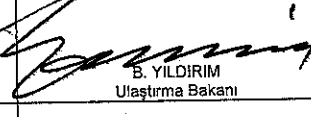
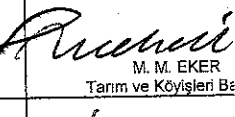
MADDE 1- (1) 3 Şubat 2009 tarihinde Riyad'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Alanında İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 N. ÇİÇEK Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 H. YAZICI Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 N. EKREN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 M. BAŞESGİOĞLU Devlet Bakanı	 K. TÖZMEN Devlet Bakanı	 N. ÇİBÜKÇÜ Devlet Bakanı	 M. ŞİMŞEK Devlet Bakanı
 M. S. YAZICIOĞLU Devlet Bakanı	 E. BAĞIŞ Devlet Bakanı	 N. ÇİÇEK Adalet Bakanı	 M. V. GÖNÜL Milli Savunma Bakanı
 B. ATALAY İçişleri Bakanı	 A. BABACAN Dışişleri Bakanı	 K. UNKİTAN Maliye Bakanı	 H. ÇELİK Milli Eğitim Bakanı
 F. N. ÖZAK Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı	 M. M. EKER Tarım ve Köylüleri Bakanı

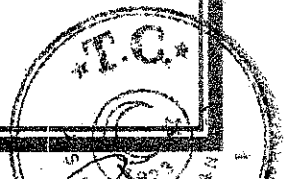
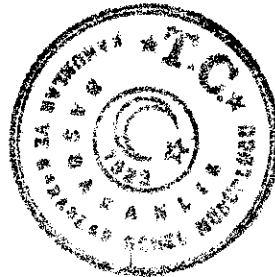
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ**

İLE

**SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI
HÜKÜMETİ**

ARASINDA

**DENİZ ULAŞTIRMASI ALANINDA
İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI**

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti, aralarındaki ekonomik, ticari, yatırım ve teknik alanlardaki işbirliği anlaşmasına dayanarak, iki ülke arasındaki deniz taşımacılığını geliştirmek ve ilerletmek arzusuyla, hem yük, hem yolcu taşımacılığı bakımından ülkeleri arasında ticari gemi trafiğini arttırmak ve kolaylaştırmak iki ülkenin çıkarlarına hizmet edecek şekilde aralarındaki ticari alışverişi teşvik etmek ve iki ülke arasındaki dostluk bağlarını daha da güçlendirmek isteğiyle, aşağıdaki hususlar üzerinde mutabakata varmışlardır:

MADDE 1 TANIMLAR

Bu Anlaşmanın amaçları doğrultusunda, aşağıdaki tanımlar ve ifadeler, birlikte verilen anlamlara sahip olacaklardır:

1- "Taraflar":

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve
Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti.

2- "Yetkili Deniz Ulaştırması Makamı":

- A) Türkiye Cumhuriyetinde Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı.
B) Suudi Arabistan Krallığında Ulaştırma Bakanlığı.

3- "Taraflardan Birinin Gemisi":

Taraflardan birinin ülkesinde kayıtlı olan ve ilgili tarafın ulusal kuralları ve düzenlemeleri uyarınca bayrağını taşıyan, aşağıda sayılanlar haricindeki her ticari gemi.

- Silahlı Kuvvetlerce kullanılan gemiler;
- Resmi devlet görevinde kullanılan gemiler;
- Hidrografik, bilimsel araştırma ve gözlem yapmada kullanılan gemiler;
- Her iki tarafın kendi limanları arasında kabotaj taşımacılığı yapan gemileri ve iç su yolu seferi için kullanılan gemiler;
- Tarama gemileri ve kılavuzluk, romörkaj, destek ve denizde kurtarma hizmetleri de dahil olmak üzere, liman, dış liman, ve sahil hizmetleri vermek üzere tahsis edilmiş gemiler;
- Balıkçı tekneleri.

4- "Kiralanmış gemiler":

Her iki tarafça tanınan üçüncü bir tarafın ülkesine kayıtlı olan ve bu Anlaşmadaki herhangi bir tarafın ülkesinde kayıtlı bir denizcilik şirketi tarafından kiralanmış olan gemiler.

5- "Ulusal Denizcilik Şirketi":

Her bir tarafın yetkili makamı tarafından tanınan ve taraf ülkede yerleşik herhangi bir denizcilik şirketi.

6- "Mürettebat Üyesi":

Taraflardan birinin gemisinde çalışan ve adı, bu tarafça uygulanan düzenlemeler uyarınca mürettebat listesinde yer alan herhangi bir kişi.

7- "Ulusal Bir Denizcilik Şirketi Tarafından İşletilen Gemiler":

Taraflardan birinin sahip olduğu, aynı zamanda sözkonusu tarafa ait ulusal bir denizcilik şirketi tarafından kiralanmış olan ve "Taraflardan Birinin Gemisi" tanımında özellikle istisna olarak sayılan gemiler hariç olacak şekilde, sözkonusu tarafın bayrağını taşıyan herhangi bir gemi.

8- "İç Hukuk Kuralları ve Düzenlemeleri":

Taraflardan birinin ülkesinde yürürlükte olan kural ve düzenlemeler.

9- "Uluslararası Deniz Taşımacılığı":

Yalnızca taraflardan birinin ülkesinde bulunan limanlar arasında işletilen gemiler hariç, denizde seyreden bir gemi tarafından yapılan herhangi bir taşımacılık.

MADDE 2 KALKINMA VE İŞBİRLİĞİ

Taraflar; karşılıklı fayda sağlayacak ilişkilerin geliştirilmesi için, Deniz Ticareti ve diğer ilgili denizcilik işlerinde, eşit egemenlik esasına dayalı olarak birbirleriyle işbirliği yapacaklardır.

Bu işbirliği aşağıdaki alanları kapsayacaktır:

- (a) Tarafların denizcilik teşkilatları ve teşebbüsleri arasında denizcilik ilişkilerinin gelişimini teşvik etmek ve geliştirmek, aynı zamanda iki ülke arasında deniz trafiğinin düzenli gelişimini sağlamak için yakın işbirliği içerisinde bulunmak;
- (b) Çeşitli denizcilik kuruluşlarından ve denizcilik eğitimi veren kurumlardan personel ve öğrencilerin değişimini ve yetiştirilmesini teşvik etmek ve kolaylaştırmak;
- (c) Denizlerde ve limanlarda ticari malların dolaşımını hızlandırmak ve kolaylaştırmak için gereken bilgi teatisini teşvik ve tesis etmek ve ticari filolar arası işbirliğinin geliştirilmesini teşvik etmek;
- (d) İki ülkedeki özel sektörün; deniz ulaştırması, gemi onarımı, yapımı ve inşası ve aynı zamanda denizaşırı inşaat alanlarında ortak yatırımlar oluşturmasını teşvik etmek.

MADDE 3 GEMİLERİN FAALİYETİ

Bir taraf, diğer tarafın bayrağını taşıyan bir gemiyi, ticari filosundan mümkün mertebe faydalanmak amacıyla, ilgili taraf ile üçüncü ülke hükümeti arasında akdedilmiş olan bir anlaşmanın hükümlerine aykırı düşmemek kaydıyla, iki ülke ile taraflarca tanınan üçüncü bir ülke arasında, mal taşımak için kullanabilecektir.

MADDE 4

LİMANLARDA GEMİLERE UYGULANACAK MUAMELE

- 1- Akit Taraflar; limanlarında, karasularında ve yetki alanlarına giren denizlerde, limanlara giriş ve çıkış ve liman tesislerinin yük, yolcu ve mürettebatın taşınması amacıyla kullanılması hususlarında, diğer Akit Tarafın gemilerine, uluslararası deniz ticareti ile iştigal eden kendi bayrağını taşıyan gemilere uyguladıkları muameleyi uygulayacaklardır.
- 2- Geminin diğer tarafın limanında bağlı iken yerel piyasadan temin ettiği erzak ve yedek parçaya konacak gümrük vergileri ve düzenlemeleri hususunda, iki ülke tarafından kabul edilen ulusal kanunlar ve yönetmelikler uygulanacaktır.
- 3- Taraflar; uygulamadaki kuralları ve liman düzenlemeleri çerçevesinde, limanlarındaki diğer taraf gemilerinin belgeleri tamamlama sürelerini ve bekleme sürelerini azaltmak amacıyla gereken bütün önlemleri alacaklardır.
- 4- Yolcular, mürettebat üyeleri ve yükleyiciler; bizzat veya kendi adlarına veya hesaplarına hareket eden üçüncü taraflar vasıtasıyla, tarafların ülkelerinde yolcuların mürettebatın ve eşyanın ülkeye giriş, ülkede kalış ve ülkeden çıkışını düzenleyen meri iç hukuk kurallarına ve düzenlemelerine uyacaklardır.

MADDE 5

ÇEVRENİN KORUNMASI

- 1- Tarafların gemileri, çevrenin korunması hususunda iki ülkenin meri iç hukuk kuralları ve düzenlemelerine tabi olacaklardır.
- 2- Tarafların gemileri diğer tarafın karasularının ve yetkileri altındaki diğer deniz alanlarının kirletilmemesi için önlem alacaklardır.
- 3- Akit Taraflardan birinin karasuları veya yetki alanlarına giren denizleri diğer Akit Tarafın gemilerince kirletildiğinde, kirlilik durumuna göre kıyı devletinin ilgili iç hukuk kuralları ve düzenlemelerine ve meri uluslararası sözleşmelere göre kirliliğin sorumluluğu düzenlenecektir.

MADDE 6

DENİZ KAZASINA KARIŞAN GEMİLER

- 1- Taraflar birbirlerine, yetenekleri kabilinde; denizde can ve mal emniyeti, gemi kaynaklı kirliliğe karşı mücadele, arama-kurtarma operasyonları ve tarafların denizcilik personelinin eğitimi dahil bütün denizcilik konularında istenen yardım, tavsiye ve bilgiyi, iç hukuk kuralları ve düzenlemeleriyle ve tarafların onayladığı uluslararası sözleşmelerle çalışmamak kaydıyla sağlayacaklardır.
- 2- Taraflardan birinin gemisinin, diğer tarafın karasularında veya yakınında karaya vurması veya oturması veya herhangi bir hasar alması halinde; diğer tarafın yetkili mercileri:

(a) İlgili tarafın diplomatik temsilcileri, konsolosluk görevlileri veya ilgili Kurtarma Koordinasyon Merkezine bilgi verecektir.

(b) Gemiye, mürettebat üyelerine, yolcularına, ve yüküne kendi bayraklarını taşıyan gemilere yapılan koruma ve yardımın aynısını sağlayacaktır.

3- İşbu Maddenin 2. fıkrasında belirtildiği şekilde bir kazanın meydana gelmesi durumunda, kazanın karasularında meydana geldiği taraf, gemide bulunan mallardan, teçhizatın ve malzemelerden veya ülke dışından gelen erzaktan ve diğer teferruatlardan, söz konusu malzemelerin kazanın karasularında meydana geldiği tarafın ülkesinde kullanılmaması veya tüketilmemesi kaydıyla, ithalat resim ve harcı veya diğer harçları almayacaktır.

4- İşbu maddenin (3) fıkrasının içeriği, kazanın karasularında meydana geldiği tarafın malların geçici depolanmasına ilişkin yürürlükte olan kanunlarının ve düzenlemelerinin uygulanmasına engel olmayacaktır.

MADDE 7

BELGELERİN TANINMASI

1- Her bir taraf, diğer tarafın yetkili makamlarının, kendi iç hukuk kuralları ve düzenlemeleri uyarınca çıkardığı gemide bulunan geminin belgelerinde belirtilen gemilerin tabiiyetini kabul edecektir.

2- Tarafların yetkili makamlarının düzenlediği tonilato belgeleri diğer tarafın limanlarında tanınacaktır. Ancak uyuşmazlık hâsıl olduğunda, limanın bulunduğu yerdeki ülkenin yetkili makamları iç hukuk kurallarına veya gerekli görüldüğünde değişiklikleri dâhil IMO 1969 Gemilerin Tonajlarını Ölçme Hakkında Uluslararası Sözleşmeye göre hüküm verecek bir denetçi görevlendireceklerdir.

3- Her bir taraf, diğer tarafın yetkili makamlarının mürettebat üyeleri için düzenlediği kimlik belgelerini kabul edecektir.

4- Anılan kimlik belgeleri mürettebat için aşağıdakiler gibidir:

a) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti için: Gemiadamı Cüzdanı, güvenlik kimlik kartı ve Türk Pasaportu.

b) Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti için: "the Seaman's Record Book", güvenlik kimlik kartı veya Suudi Pasaportu.

5- Her bir taraf, gemiadamlarının eğitim merkezlerini tanıyacak ve diğer tarafça 1978 Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşme (STCW Sözleşmesi) ve değişiklikleri uyarınca düzenlenen ehliyet belgelerini kabul edecektir.

MADDE 8
ULUSAL KANUNLARIN UYGULANABİLİRLİĞİ

Tarafların gemileri, diğer tarafın limanlarında, karasularında veya yetki alanlarına giren denizlerde, sularda iken o ülkenin yürürlükte olan kanunlarına ve düzenlemelerine göre hareket edeceklerdir.

MADDE 9
HİZMET SÖZLEŞMELERİ, MÜRETTEBATIN EYLEMLERİ VE
ADLİ TAKİBAT

1- Tarafların yargı makamlarının, diğer taraf gemilerinin mürettebat üyelerinin denizcilik hizmet sözleşmeleriyle ilgili davalara bakma yetkisi bulunmamaktadır.

2- Aşağıdaki durumlar dışında, eğer bir tarafın gemisi diğer tarafın karasularında iken gemi adamlarından biri böyle bir gemide bir suç işlerse, geminin bulunduğu ülkenin yargı makamları diğer tarafın diplomatik veya konsolosluk görevlilerinin izni olmaksızın o gemi adamı ile ilgili soruşturma yapamazlar.

(a) Suçun sonuçları geminin bulunduğu ülkenin topraklarını etkilediğinde;

(b) Suçun kamu düzenini veya güvenliğini tehlikeye düşürmesi muhtemel görülüyorsa;

(c) İşlenen fiil geminin bulunduğu ülkenin iç hukukuna göre suç olarak kabul ediliyorsa;

(d) Suç gemi mürettebatı üyesi olmayan bir kişiye karşı işlenmişse ve;

(e) Cezai soruşturma kurumu yaşı dışı uyuşturucu, narkotik veya diğer yasaklanmış madde kaçakçılığı ile mücadele için gerekli görüldüğünde.

3- Bu maddenin ikinci fıkrasının hükümleri, yetkili mercinin yabancıların ülkeye girişine, gümrük işlemlerine, kamu sağlığına ve gemilerin ve limanların emniyeti için alınan diğer önlemlere, insan hayatının korunmasına ve malların güvenliğine ilişkin iç hukuk kurallarını ve düzenlemelerini uygulamakla ilgili haklarına hâlel getirmez.

4- Tarafların bütün gemileri, malları, karada bulunabilecek olan yolcuları ve gemilerinin mürettebatları, diğer tarafın karasularında ve içsularında iken, özellikle trafik emniyeti, sınırlar, gümrük, yabancı para, sağlık, hayvan ve bitki sağlığı ile ilgili önlemlere ilişkin diğer tarafın yürürlükte olan iç hukuk kuralları ve düzenlemelerine tabidirler.

MADDE 10
GEMİ ADAMLARININ TRANSİT GEÇİŞ VE KALMA HAKLARI

1- Her bir tarafın limanlardaki yetkili mercisi, diğer tarafın gemilerinin mürettebatına limanlarında kaldığı süre boyunca gerekli imkânları sağlayacak ve onların kendi ulusal kanunlarına göre verilen seyahat belgelerini kabul edecektir. Mürettebat bu limanlarda uygulanan kurallar ve düzenlemelerle bağlı olacaktır.

T.C.

2- Her bir tarafın gemideki İşbu Anlaşmanın 7. maddesinde belirtilen kimlik belgelerini bulunduran mürettebatlarından biri, sağlık nedenleriyle, hizmet amacıyla veya yetkili merci tarafından tanınan diğer nedenlerle gemiyi diğer tarafın limanında terk ederse, yetkili merci ilgili kişiye hastanede yatma dönemi boyunca kendi ülkesinde kalması için veya bu kişinin vatanına veya diğer bir yükleme limanına her türlü ulaşım yoluyla ulaşabilmesi için gerekli izni verecektir.

3- Her bir taraf, diğer tarafın diplomatik misyonunca resmi olarak diplomatik kanallarla belirli görevler icra etmek için veya gemilerine, mürettebatına ve yüküne yardım sağlamak için limanlarına girmekle görevlendirilen temsilcilerine izin verecektir.

4- Bir tarafın diğer tarafın limanında bulunan gemisinin kaptanı ya da kaptan tarafından usulüne uygun olarak atanan mürettebat üyesi, ülkesinin veya şirketinin resmi temsilcisini ziyaret etme hakkına sahip olacaktır.

5- Taraflardan birinin gemisi, diğer tarafın limanında bağlı bulunuyorsa, geminin mürettebat listesinde herhangi bir değişiklik veya tadil, o geminin resmi kaydına tarih ve değişiklik veya tadil nedenleriyle birlikte kaydedilecektir.

6- Her bir taraf, gemiadamları kimlik belgelerine sahip olan ve istenmeyen kişi olarak değerlendirdiği herhangi bir kimsenin ülkesine girmesini engelleme hakkını saklı tutar.

MADDE 11

UĞRAMA YAPAN GEMİLERE İLİŞKİN ÖZEL YÜKÜMLÜLÜK

Her iki taraf gemileri, kendi görevleri veya uğramaları ile doğrudan ilgisi olmayan her türlü faaliyetten ve diğer ilgili ülkelerin huzuru, düzeni ve güvenliğini etkileyebilecek herhangi bir hareketten kaçınmalıdır.

MADDE 12

ORTAK DENİZCİLİK KOMİTESİ

1. Akit taraflar aşağıdaki konuları ele almak üzere bir Ortak Denizcilik Komitesi kuracaklardır:

- İşbu Anlaşmanın hükümlerinin uygulanması ve tatbikine ilişkin sorunları tartışmak;
- Deniz taşımacılığına ilişkin iki tarafın karşılıklı menfaatlerini ilgilendiren konularda görüş alışverişi yapmak;
- Taraflar arasındaki deniz ticaretinin geliştirilmesini kolaylaştırmak;
- Deniz taşımacılığı alanında yeni hizmetler sunulması için ortak çalışmalar yürütmek.

2. Ortak Denizcilik Komitesi taraflardan birinin talebi üzerine toplanacaktır.

3. İlk toplantı sırasında, Ortak Denizcilik Komitesi kendi çalışma kurallarını ve faaliyetlerini belirleyecek ve karara bağlayacaktır.

4. Ortak Denizcilik Komitesi Akit Tarafların her birinin Yetkili Organları tarafından atanacak temsilcilerinden oluşur.

5. Ortak Denizcilik Komitesi Akit Tarafların ülkesinde dönüşümlü olarak toplanır.

6. İhtiyaç olduğunda, Ortak Denizcilik Komitesi Akit Tarafların diğer uzmanlarını toplantılara davet edebilir.

MADDE 13 MALİ MÜKELLEFİYETLER

Her bir taraf diğer tarafın gemicilik şirketlerine, diğer tarafın ülkesinde gemicilik faaliyetlerinden elde ettiği gelirleri gemicilik faaliyetleri ile ilişkili herhangi bir borcun ödenmesinde kullanma hakkını veya bu gelirleri resmi döviz kurları üzerinden herhangi bir serbest döviz olarak ve normal periyotta yurtdışına aktarma hakkını verecektir.

MADDE 14 ANLAŞMAYA TABİ OLMAYAN FAALİYETLER

1- Bu Anlaşma, aşağıdaki hususlarla ilgili her iki tarafça yürürlüğe konan kanunları ve düzenlemeleri ihlal etmeyecektir:

- a) Gemi kurtarma ve kurtarma mali tazminatı, diğer tarafın gemicilik şirketlerine, vatandaşlarına veya ona ait diğer şirketlere verilen, kurtarılan mallar, römorkaj, yedekleme, kılavuzluk ve diğer hizmetler ile ilgili her türlü konu.
- b) Deniz araştırma faaliyetleri.
- c) Her iki tarafın karasularında hidrografik inceleme.
- d) İki tarafın gemilerinin kıyı seferi.

2- Taraflardan birine ait olan gemilerin, diğer tarafın limanları arasında söz konusu tarafa/taraftan yolcu veya kargo yüklemek veya boşaltmak amacıyla seyri, bu mallar veya yolcular diğer tarafa/taraftan veya üçüncü bir tarafa/taraftan olmasına bakılmaksızın, söz konusu mallar veya yolcular ilgili tarafın iki deniz limanı arasında taşınmış olmadıkça, kıyı seferi olarak addedilmeyecektir.

MADDE 15 DEĞİŞİKLİKLER

Bu Anlaşma, diplomatik kanallar yoluyla aralarında bir nota teatisinde bulunarak, iki tarafın karşılıklı rızası ile değiştirilebilir.

MADDE 16 ANLAŞMAZLIKLARIN HALLİ

Her iki taraf, bu Anlaşmanın herhangi bir hükmünün yorumu üzerinde aralarında çıkabilecek her türlü anlaşmazlığı, Ortak Denizcilik Komitesi marifetiyle çözmeye gayret gösterecektir.

MADDE 17
ANLAŞMANIN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞİ

Bu Anlaşma, her iki tarafın söz konusu Anlaşmanın yürürlüğe girmesine ilişkin iç mevzuat gerekliliklerinin usulüne uygun şekilde yeri getirildiğini doğrulayan, diplomatik kanallardan teati edilen son bildirimin tarihinde yürürlüğe girecektir.

MADDE 18
ANLAŞMANIN SONA ERMESİ

İşbu Anlaşma yürürlüğe girdikten sonra, diplomatik kanallar yoluyla Anlaşmayı sona erdirmeye niyetini ifade eden yazılı bir bildirim verilerek, taraflardan biri tarafından sona erdirilmedikçe, geçerli kalacaktır.

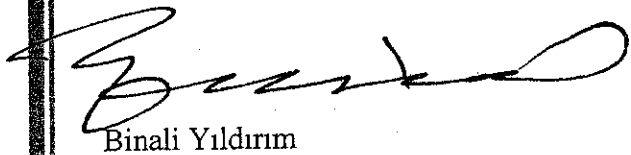
Anlaşma sona erdirildiği takdirde, Anlaşma kapsamınca akdedilmiş sözleşmeler, projeler veya programlar bağlamında Anlaşma hükümleri uygulanmaya devam edecektir. Bu hüküm ayrıca, Anlaşmanın sona erdiği tarihte tamamlanmamış olan ardıl sözleşmelere veya Anlaşma gereği ifa edilmemiş taahhütlere uygulanacaktır. Bu hüküm ayrıca, gerçek veya tüzel kişilikleri bağlamında hükümetler veya kişilerle ilişkili olsun ya da olmasın, işbu Anlaşmanın sona ermesinden önceki her türlü mali borcun hallerine uygulanacaktır.

MADDE 19
İMZA

Bu Anlaşma, Riyad şehrinde, 3/2/2009/ tarihinde, her metin eşit derecede muteber olarak Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerindeki orijinal nüshalarda usulüne uygun olarak imzalanmıştır. Anlaşmazlık durumunda, İngilizce metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

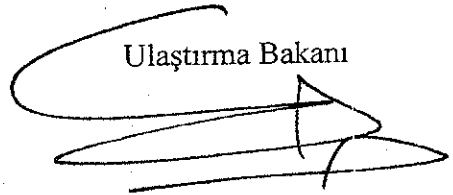
Ulaştırma Bakanı

Binali Yıldırım

Suudi Arabistan Krallığı
Hükümeti Adına

Ulaştırma Bakanı

Jubarah Bin Eid AlSuraisry

